

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Гуманітарно-педагогічний факультет

ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри журналістики та
мовної комунікації

проф. Світлана ХАРЧЕНКО

« ____ » _____ 2025 р.

ДИПЛОМНИЙ ПРОЄКТ БАКАЛАВРА

на тему:

**«ПОСТАТЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА У ВИХОВНОМУ
ПРОЦЕСІ НУБІП УКРАЇНИ: ДОБІРКА АВТОРСЬКИХ
ВІДЕОСЮЖЕТІВ»**

Спеціальність 061 Журналістика

Гарант освітньої програми
доктор філологічних наук, професор

Світлана ХАРЧЕНКО

Керівник дипломного проєкту бакалавра
доктор філологічних наук, професор

Світлана ХАРЧЕНКО

Виконала

Олександра МОРДАВЧЕНКО

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Гуманітарно-педагогічний факультет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри журналістики та
мовної комунікації

_____ Світлана ХАРЧЕНКО
«__» _____ 2025 р.

ЗАВДАННЯ

на виконання дипломного проекту бакалавра студенту
Мордавченко Олександрі Анатоліївна

Спеціальність 061 Журналістика

Тему дипломного проекту бакалавра: **«Постать Тараса Шевченка у виховному процесі НУБіП України: добірка авторських відеосюжетів»** затверджено наказом ректора НУБіП України від «31» березня 2025р. № 512 «__»

Термін подання завершеної роботи на кафедру 01.05.2025

Вихідні дані до дипломного проекту бакалавра:

Джерелом дослідження слугував НУБіП України та його відношення до Тараса Шевченка та його спадщини. Застосовано такі методи: синтез, який допоміг у вивченні зв'язку поета та НУБіП України та впливу спадщини на студентство; опитування, яке показало ставлення студентів до Кобзаря; дослідження документів, тобто перегляд та вивчення архівних матеріалів у вигляді газет та фотографій де есгаданий Шевченко.

Перелік питань, які потрібно розробити: описати специфікацію продукту: будову та технічні характеристики, особливості роботи та авторський задум, цільову аудиторію; обґрунтувати інформаційний привід для створення авторських відеосюжетів на тему «Постать Тараса Шевченка у виховному процесі НУБіП України: добірка авторських відеосюжетів»; описати основну ідею для створення авторських відеосюжетів на тему «Постать Тараса Шевченка у виховному процесі НУБіП України: добірка авторських відеосюжетів»; створити власний інформаційний ресурс і розмістити його ютуб-каналі «Свій НУБіП» та його просування.

Дата видачі завдання «01» жовтня 2024 р.

Керівник дипломного проекту бакалавра
доктор філологічних наук, професор

Світлана ХАРЧЕНКО

Завдання прийняв до виконання

Олександра МОРДАВЧЕНКО

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ВПЛИВ ШЕВЧЕНКА НА СТУДЕНТІВ НУБІП УКРАЇНИ..	
1.1. Шевченко як джерело натхнення для молоді й інформаційний привід.....	8
1.2. Роль університету в збереженні Шевченківської спадщини	9
1.3. Навчально-виховний процес університетів в темі Шевченка.....	12
Висновки до 1 розділу	14
РОЗДІЛ 2. СТВОРЕННЯ ВІДЕОСЮЖЕТІВ ПРО ТАРАСА ШЕВЧЕНКА В НУБІП УКРАЇНИ	
2.1 Цільова аудиторія.....	15
2.2. Ідеї для сюжетів: тематика та концепція	20
2.3. Етапи виробництва: зйомка, монтаж, просування	22
Висновки до 2 розділу	24
ВИСНОВКИ	25
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	28

ВСТУП

Тарас Шевченко є одним із найвидатніших митців України, чії творчі здібності та громадянська позиція стали символом боротьби за національну свідомість, правду та свободу. Його поезія, художні твори та соціальні ідеї продовжують бути актуальними і сьогодні та впливають на різні суспільні сфери життя, а особливо на освіту та виховання молоді..

НУБіП України як провідний навчальний заклад, не лише готує якісних спеціалістів, а й виховує відповідальних та свідомих громадян своєї країни в її культурно-історичній спадщині. Із цією метою в університеті підготували й послідовно зреалізовують програму виховання студентської молоді «Громадянин, фахівець, патріот». З-поміж іншого, університет активно пропагує творчість та ідеологію Т. Шевченка через наукові дослідження, культурно-мистецькі заходи, тематичні лекції та освітні проєкти тощо.

Актуальність теми. Популярний та впливовий образ Тараса Григоровича Шевченка для української культури сьогодні активно переосмислюють та стає уособленням боротьби та національної свідомості. Аналіз ролі університету в розповсюдженні його спадщини та впливу на студентів НУБіП України є дуже важливим, особливо з огляду на зростаючу роль візуального контенту в звернення молоді до його творчості.

Мета дослідження – розробити концепцію відеосюжетів про Тараса Шевченка в освітньому процесі в НУБіП України й визначити основні шляхи їх просування.

Завдання дослідження:

1. Виділити ключові риси сприйняття постаті Тараса Шевченка сучасним студентством на прикладі здобувачів освіти НУБіП України.
2. Проаналізувати шляхи збереження та популяризації постаті Т. Шевченка і його спадщини в НУБіП України.
3. Описати концепцію серії відеосюжетів, орієнтованих на популяризацію мистецтва Тараса Шевченка поміж студентами.

4. Запропонувати шляхи та методи ефективного поширення створених відеосюжетів серед цільової аудиторії.

Об'єкт дослідження – відеосюжети про Т. Шевченка в освітньому процесі в НУБіП України.

Предмет дослідження – особливості розроблення концепції відеосюжетів про Т. Шевченка в освітньому процесі в НУБіП України та її реалізації створення, а також оптимальні інструменти їх просування.

Методи дослідження. У процесі дослідження використано такі методи:

Аналіз текстових матеріалів, що відображають сприйняття постаті Шевченка та діяльність університету з популяризації його спадщини. *Соціологічне* опитування студентів НУБіП України для виявлення їхнього ставлення до творчості Шевченка. *Порівняльний* аналіз наявних підходів до популяризації культурної спадщини за допомогою відеоконтенту. Метод *узагальнення* для формулювання висновків. Для підготовки авторських відеосюжетів використано методи *вивчення документів і репортажне знімання на основі сценарного плану*.

Практичне значення. Висновки дослідження можуть використатися для вдосконалення навчального процесу в НУБіП України та інших вищих навчальних закладах з метою активнішого зацікавлення здобувачів до вивчення та осмислення творчості Тараса Шевченка. Підготовлені відеоматеріали можуть слугувати наочними та освітніми матеріалами для студентів, а також активізувати інтерес до культурної спадщини країни серед суспільства через новітні медіа.

Апробація. Основні положення роботи обговорювалися на семінарі молодих учених, аспірантів, здобувачів вищої освіти «Тарас Шевченко: вчора, сьогодні, завтра» (Київ, 06.03.2025) і IV Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих науковців «Сучасні тенденції в медіагалузі», присвяченій Дню науки (Київ, 05.05.2025)''

Структура роботи: робота складається з реферату, завдань, двох розділів, шести підрозділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків та списку використаних джерел.

Покликання на відеосюджети:

1. <https://youtu.be/l4XfHxT7qdM?si=wYBAYso7YtJTtw9XF> ;
2. https://youtu.be/a34G-tCqi7o?si=Aq3r6_2qLy5nkHxY .

РОЗДІЛ 1

ВПЛИВ ШЕВЧЕНКА НА СТУДЕНТІВ НУБІП УКРАЇНИ

1.1. Шевченко як джерело натхнення для молоді

Сучасний Шевченко став натхненним образом серед української молоді. На честь поета проводяться багато заходів та читань віршів. Його зображують в різних образах популярних героїв, слова митця цитують в гучних промовах та на протестах. Для багатьох образ Шевченка, його життєвий шлях та перешкоди є джерелом сили та підтримки.

Спадок, який створив Тарас Шевченко понад два століття тому, став джерелом натхнення для багатьох сучасних митців, йдеться у дописі радіо Свободи [1]. Завдяки креативному підходу та свіжому погляду тексти, образи, картини Кобзаря отримали друге життя у XXI столітті. Ймовірно, що і сам поет навряд чи міг уявити, що через двісті років він стане сучасним кумиром, по всьому світу тисячі українців вшановуватимуть його пам'ять, а його твори лунатимуть по-новому [1].

Образ і творчість Шевченка постійно відтворюють і переосмислюють у різних контекстах, що дає змогу йому залишатися актуальним та сучасним у культурному житті.

Тараса Григоровича часто зображають на графіті, на плакатах та символічних зображеннях у різних амплуа. Так, за часів подій Євромайдану його часто зображували у ролі радикала та революціонера. Він став візуальним символом протесту та боротьби за свободу на Майдані. Шевченко відображав дух опору та бажання змін, що проймали український народ у ті важливі дні. Згодом його зобразили в образі військового, супроводжуючи написом: «Борітеся – поборете!».

Крім того, взимку 2019 року представлено ще один цікавий проєкт під назвою «Квантовий стрибок Шевченка». Громадськість розділилася у своїх думках, а сам проєкт викликав різноманітні реакції, але це зовсім нормально в суспільстві, де кожен має своє бачення. Класичний образ Шевченка

переосмислили, він постав перед суспільством в образі мультиплікаційного героя Бендера, Джека Горобця та інших. Для нового покоління, що живе у світі сучасних технологій та має різні погляди, проєкт якраз відкриває нові горизонти сприйняття Шевченка. Це покоління приймає поета таким, яким він є, і вважає його доречним для сучасності. Такі культурні ініціативи важливі для руйнування стереотипів та оновлення.

Поринути у творчість Шевченка сьогодні можна разом з музикою. Останнім часом стає все поширенішим явище виконання віршів Кобзаря під енергійну рок-музику або в поп-ритмах. Це дає нам змогу поглянути на Тараса Григоровича у новому світлі, розкриваючи його творчість як актуальну та сучасну. Такий підхід допомагає привернути увагу до поезії та розширює коло його шанувальників. Серед популярних: Пивоваров & Dorofeeva – «Думи мої, думи», Скрыбін – «Ох, не однаково мені», Тартак «Косар» та багато інших.

Шевченка модернізують навіть у соціальних мережах. Національний музей Тараса Шевченка в кооперації з платформою для створення аватарів об'єдналися, щоб створити сторінку митця в інстаграмі. Завдяки використанню штучного інтелекту в профілі можна знайти цікаві публікації, разом із копіями картин та відео, де є цифрове відтворення Тараса Шевченка, який читає свої вірші та вітає підписників зі святами [2].

1.2. Роль університету в збереженні Шевченківської спадщини

НУБіП України турбується про збереження шевченківської спадщини, намагаючись вберегти кожну згадку про великого поета.

Першою газетою, яка видавали в нашому університеті, була газета «Реконструктор», початок якої датується липнем 1929 року. Примірники видавали кожного 1 та 15 числа місяця. У третьому номері газети, який вийшов 1 серпня 1929 року, є ціла стаття, присвячена Тарасові Шевченку, про його роль в тогочасному суспільстві. Автор статті – Ол. Демченко, який чи яка (стать автора невідома) показує нам актуальність Шевченка в той час [12].

Стаття тенденційна, бо тоді Тараса Шевченка зображали борцем проти панівного класу та експлуататорів, що відповідає духові того часу. Проте образ поета в нашому університеті з'явився раніше, ніж про нього почали писати, що підтверджує фото, датоване 1924 роком (див. фото 1.1, 1.2). На ньому зображено студентів за столом, а в кутку на стіні портрет Тараса Григоровича, що є унікальним доказом університетської спадщини та причетності НУБіП до ідеології пророка.

Фото. 1.1. Рибне господарство, 1924 рік

Фото. 1.2. Портрет Шевченка на стіні

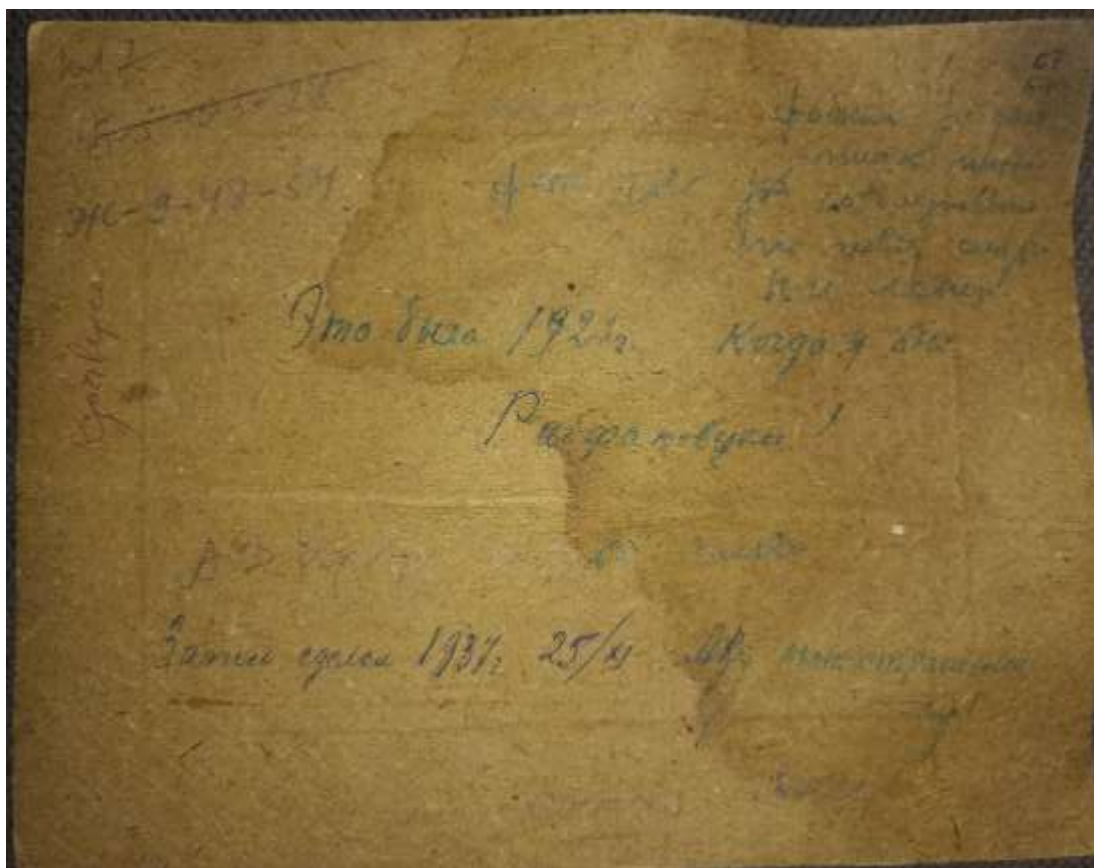

Фото. 1.3. Зворот фото: Рибне господарство, 1924 рік

У бібліотеці університету і до сьогодні зберігаються числа газет «За сільськогосподарські кадри», у яких є хоч найменша згадка про Тараса Шевченка. Не зважаючи на те, що газета почала виходити ще від 1956 року, перша згадка митця в ній датується 11 березня 1961 року (19 випуск) [11]. Там Пророкові присвячено дві сторінки.

Також в НУБіП України, а саме в Студентському сквері, висаджено саджанці дубів, вирощених у рамках Всеукраїнської екоакції «Шевченко єднає Україну». Ці саджанці є нащадками тисячолітнього дубу, що ріс в яблуневому саду Шевченківського сільськогосподарського коледжу на Черкащині, де колись служив Тарас Шевченко. Так НУБіП долучився до збереження пам'яті про Кобзаря, висаджуючи «праправнуків» дубу, що пам'ятає Шевченка [4].

Від 2021 року студентам 4 курсу спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» читають навчальну дисципліну «Всесвітня спадщина ЮНЕСКО». Ця дисципліна, побічно, теж сприяє

збереженню культурної спадщини України, частиною якої є творчість Тараса Шевченка.

До 210-річчя від дня народження Шевченка студенти університету організували флешмоб на Алеї Слави, створивши живий коридор з 210 рушників. Цей захід не лише вкотре привернув увагу до творчості Кобзаря, але й продемонстрував, як сучасні тренди, технології та інновації можуть слугувати інструментом для популяризації національної спадщини. Студентка факультету інформаційних технологій Сніжана Маркелова декламувала вірш «Маленькій Мар'яні», що підкреслило важливість збереження культурної спадщини та її популяризації серед молоді [5].

Крім того, колектив гуманітарно-педагогічного факультету разом зі студентами відвідали місто Канів, де розташований Шевченківський національний заповідник. Під час візиту вони ознайомилися з Національним музеєм Т.Г. Шевченка та іншими пам'ятками, що сприяє дбайливому збереженню шевченківських меморіальних місць і навколишнього природного середовища [6].

Отже, через організацію культурних заходів, освітніх ініціатив та екскурсій НУБіП активно сприяє збереженню та популяризації Шевченківської спадщини, виховуючи у студентів повагу до національної культури та історії.

1.3. Навчально-виховний процес університетів в темі Шевченка

Впровадження творчої спадщини Тараса Григоровича Шевченка в навчально-виховний процес українських вишів є не лише звичаєм, а й потребою сучасності. Його всебічна творчість, що обіймає поезію, прозу та мистецтво має ефективну здатність формувати у студентської молоді національну свідомість, патріотизм, духовність та морально-етичні цінності. Вивченню цієї проблеми присвятили свої праці визначні українські вчені, але його ідеї зокрема важливі для розуміння ролі Шевченка у вищій освіті.

Зокрема Іван Дзюба у своїх матеріалах почергово акцентував на надзвичайній ролі творчості Тараса Григоровича Шевченка у становленні морального та суспільного взірця українців. У своїх численних публікаціях та промовах він звертав увагу на те, що Шевченкове слово продовжує бути моральним компасом нації, що «кличе до боротьби не лише за політичну свободу, а й за людську гідність». Дзюба був переконаний, що творчість митця — це не просто про літературу, це жива структура цінностей, яка має вагомий вплив на світосприйняття, особливо серед молоді. Такий підхід показує, як Шевченко продовжує виконувати керівну роль у вихованні свідомого, високоморального громадянина [7].

Неоціненну роль Шевченка у формуванні самосвідомості нації, що є важливим аспектом виховання, підкреслював Сергій Єфремов у своїй змістовній «Історії українського письменства» (1924). Він розпізнавав у мистецтві Кобзаря могутній інструмент самовизначення як нації, спроможний розпалювати почуття зв'язку з українським народом та його культурною спадщиною. Єфремов відзначав: «Тарас Шевченко не тільки вчив любити Україну, а й учив боронити її честь і свободу» [8]. Це міркування є особливо релевантним в контексті реалій сьогодення, що стоять перед Україною.

Труднощі виховання духовності українців в контексті Шевченкової творчості ретельно вивчав Микола Жулинський. Його роботи висвітлюють філософсько-етичні виміри поезії Кобзаря, його уміння формувати у молоді високі моральні цінності, гуманізм та співчуття. Жулинський досить влучно підкреслював: «Шевченко вчить не тільки бачити красу рідної землі, а й відповідати за її долю.» Це свідчить про активну громадянську позицію, яка повинна сприяти розвитку вищої освіти, базуючись на спадщині Шевченка [9].

Теперішнє розуміння феномену Шевченка та його освітньо-виховного значення можна яскраво прочитати у праці Оксани Забужко «Шевченків міф України» (1997). Вона приділяє увагу постаті Кобзаря не лише як геніального письменника, а й як основу формування національної ідентичності та глибокий вплив на світогляд українців. Забужко впевнено заявляє: «Шевченко

— основа національної педагогіки, яка формує відчуття особистої гідності». Її аналіз акцентує увагу на важливості шевченківського мистецтва у вихованні самоповаги, усвідомлення самоцінності та гідності, як амбасадора української нації [10].

Як наслідок, праці Івана Дзюби, Сергія Єфремова, Миколи Жулинського та Оксани Забужко є безцінним теоретичним фундаментом для осмислення всебічного впливу особистості та творчості Тараса Шевченка на освітньо-виховну діяльність у вишах України. Ідеї та цитати цих науковців чітко окреслюють його ключову роль у становленні патріотизму, національної свідомості, духовності та власної гідності студентства, що є важливими складовими якісної університетської освіти.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

Образ Кобзаря оновлений сучасними культурними подіями продовжує заохочувати молодь проявляти себе у мистецьких та соціальних заходах. Підкреслено, що важливою є також стала роль університету в плеканні та поширенні Шевченкової спадщини, організації тематичних заходів, пізнавальних екскурсій та дослідження його творчості. Розглянуто впровадження тематики Шевченка в освітній процес. Спираючись на роботи І. Дзюби, С. Єфремова, М. Жулинського, О. Забужко акцентовано на ролі Тараса Шевченка в становленні свідомості нації, духовності та моральних цінностей студентів. Постать Шевченка й донині має значний вплив у вихованні нових поколінь, а заклади вищої освіти відіграють велику роль в осмисленні та поширенні його спадщини.

РОЗДІЛ 2

СТВОРЕННЯ ВІДЕОСЮЖЕТІВ ПРО ШЕВЧЕНКА В НУБІП УКРАЇНИ

2.1 Цільова аудиторія

Цільовою аудиторією відеосюжетів в тематиці поєднання постаті Тараса Шевченка та НУБіП України є велике число зацікавлених осіб. Передусім, безперечно, такими сюжетами зацікавляться студенти та викладачі Національного університету біоресурсів і природокористування України. Для студентства це нагода ширше пізнати історичний бік університету, його контакт з великим поетом, а також здобути нову інформацію та знання про перебіг життя та мистецтва Шевченка через сучасну призму відео-формату. Викладачі ж матимуть можливість використовувати дані матеріали у своїй освітній практиці, підсилюючи лекційні та семінарські заняття цікавим візуальним контентом, стимулюючи до кращого засвоєння матеріалу та збільшуючи зацікавленість студентської молоді.

Проте аудиторія не обмежена лише університетською спільнотою НУБіП України. Загалом усі, хто зацікавлений у вивченні творчої спадщини Шевченка, можуть знайти в цих відеосюжетах цінну інформацію. Це можуть бути як просто шанувальники творчості Кобзаря, дослідники його життєвого шляху та діяльності, педагоги, бібліотекарі та працівники музеїв, так і ті, хто прагне розширити свої знання про видатного українця.

Крім того, ймовірною аудиторією є й пересічні громадяни, які цікавляться історією української освіти та науки. Взаємозв'язок Тараса Шевченка з університетом, навіть якщо він не навчався в університеті чи працював, може демонструвати цікаві сторінки історії освітньо-інтелектуального життя України XIX століття та показувати вплив його на збереження національної ідентичності, формування національної ідеології на сучасний розвиток національної культури та освіти.

Відеосюжети про Шевченка і НУБіП мають високі шанси привернути увагу не лише спільноти університету, але й обширне коло людей, поєднаних інтересом до історії, літератури та культури України, а також її видатних постатей. Розмаїття можливої аудиторії акцентує увагу на важливості виготовлення відмінного та пізнавального контенту, який би вдовольняв потреби різних типів глядачів.

Задля визначення зацікавленості та бачення аудиторією зв'язку між Тарасом Шевченком та НУБіП України провели соціологічне опитування: у студентів гуманітарно-педагогічного факультету поцікавилися, що вони знають про Тараса Шевченка, про його присутність в освітньому просторі й виховному процесі університету, як вони сприймають постать Кобзаря в НУБіП України.

1. Ідентифікація Шевченка:

Переважна більшість (майже всі відповіді) бачать Тараса Шевченка як поета та художника. Істотна частин опитаних відзначає його як бунтаря та митця, проте деякі респонденти додають визначення прозаїка, наставника та пророка. І лише один з учасників дослідження зазначив, що вважає його роль переоціненою, а інший – культом особистості.

Хто такий Т.Г. Шевченко? (можна обрати кілька варіантів)

51 відповідь

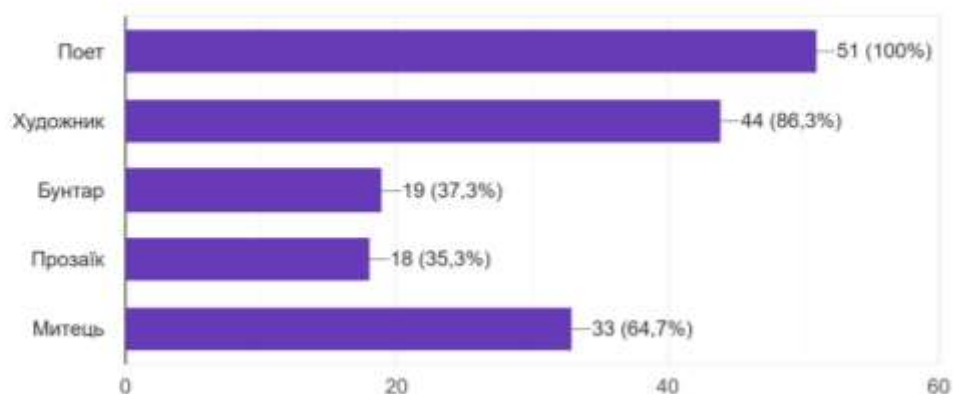

Рис. 2.1. Як студенти ідентифікують Тараса Шевченка?

2. Актуальність постаті Шевченка сьогодні:

Переважна більшість (абсолютна більшість відповідей) вважають роль Тараса Шевченка актуальною та надважливою для сучасних українців.

Чи актуальний образ Шевченка зараз?

51 відповідь

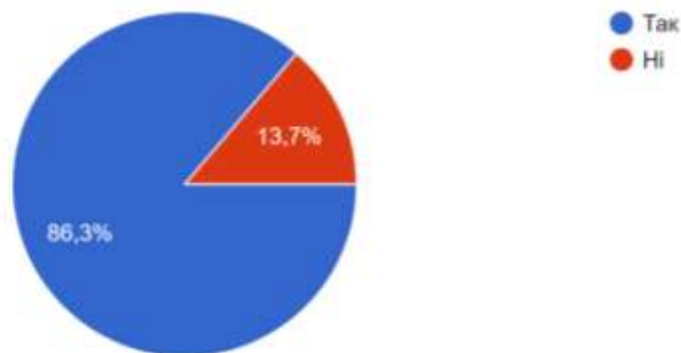

Рис. 2.2. Актуальність образу Шевченка

Ключовими аргументами стосовно значущості постаті Кобзаря можемо виокремити: символ національної єдності та боротьби за свободу та незалежність. Особливо підкреслюється значення образу поета у контексті сучасної війни з росією: натхнення для боротьби, захисту рідної мови та культури; відображення українського духу, незламності та сили; важлива постать в історії та культурі України, пам'ять про минуле; заклик до справедливості, критика гноблення та соціальної нерівності; джерело духовного натхнення та моральних орієнтирів. Повертаючись трохи назад, лише один з респондентів вважає його роль переоціненою, а інший – культом особистості.

3. Асоціації з рядками Шевченка:

Частіше від усього опитувані згадували такі рядки: «Як умру то поховайте мене на могилі..» (14 разів), «Борітеся – поборете, вам Бог помагає!» (9 разів), «Кохайтеся чорноброві, та не з москалям...» (7 разів). Також серед тих які згадували бодай один раз чи більше є: «Реве та стогне Дніпр широкий...»,

«Садок вишневий коло хати...», «Думи мої, думи, лихо мені з вами...», «Мені тринадцятий минало...», «В своїй хаті своя й правда, і сила, і воля...».

Ці рядки зображують різні розрізи творчості Шевченка: від протистояння за волю та національну ідентичність до ліричних описів природи та особистих переживань.

4. Участь у заходах, присвячених Шевченкові:

Більшість респондентів були глядачами на заходах, присвячених Шевченку.

Серед згаданих заходів: Читання віршів, день пам'яті Шевченка, флешмоби, лекції, пари в університеті, присвячені творчості Шевченка, пам'ять на алеї Шевченка.

Деякі респонденти планують відвідати майбутні заходи. Частина респондентів не знають про такі заходи або не брали в них участі.

Чи знаєте ви про заходи, присвячені Шевченкові, які відбуваються в НУБіП України?

51 відповідь

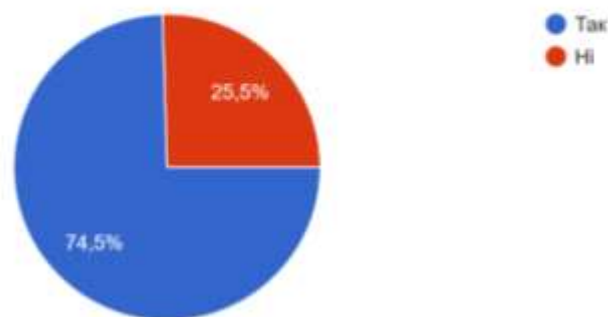

Рис. 2.3. Поінформаність студентів про заходи, присвячені Т. Шевченка

Чи брали Ви участь в заходах в НУБІП, присвячених Тарасу Шевченку (виставки, лекції, читання віршів)?

51 відповідь

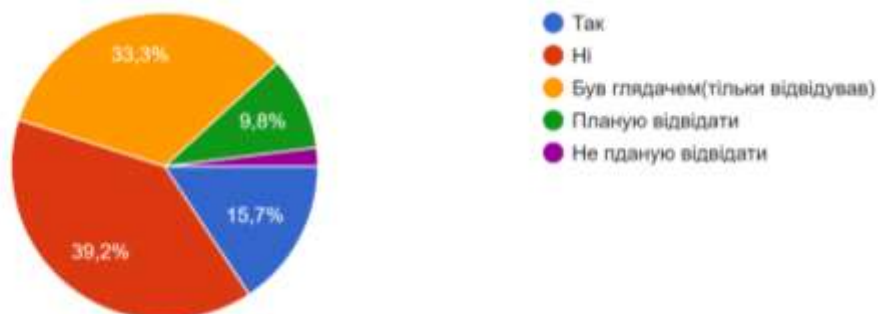

Рис. 2.4. Участь студентів у заходах, присвячених Т. Шевченкові

5. Найважливі аспекти творчості Шевченка:

Найчастіше респонденти згадують його поезію, життєвий шлях і боротьбу, соціальні ідеї та цінності (боротьба проти кріпацтва, за справедливість), художні твори. Деякі респонденти виділяють його мову, патріотизм, гуманізм.

Що найбільше вас вражає у творчості Шевченка? (Можна обрати кілька відповідей)

51 відповідь

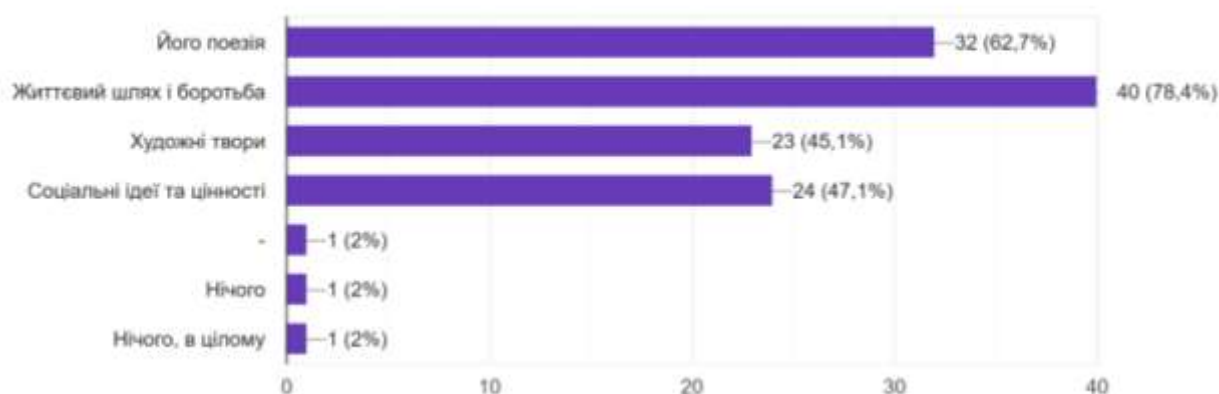

Рис. 2.5. Сприйняття студентами Т. Шевченка

6. Що означає Тарас Шевченко для вас:

Найпоширенішими асоціаціями серед опитаних є: поет, художник, бунтар, митець, людина (з великої літери, сильна духом, видатна, правильна),

символ (боротьби, свободи, незламності, національної єдності, українського духу, національної свідомості, опору), пророк, наставник, пам'ять, воля, Україна.

7. Улюблений твір Шевченка (або той, що найбільше запам'ятався):

Найбільш запам'ятовуваними та згаданими серед усіх творів митця є: «Заповіт» (15 разів), «Катерина» (6 разів). Також твори, які згадали респонденти один та більше разів, це – «Садок вишневий коло хати», «Як умру, то поховайте...», «Гайдамаки», «Мені тринадцятий минало», «Тополя», «Іван Підкова», «Минають дні, минають ночі...», «Мені однаково, чи буду...», «Думи мої думи», «Борітеся — поборете!», «І мертвим, і живим, і ненарожденним...», «За байраком байрак...».

Опитування показало, що для більшості респондентів Тарас Шевченко залишається визначною та шанованою особистістю. Його цінують не лише як талановитого поета й художника, а й як уособлення боротьби за свободу та національну ідентичність, що набуває особливого значення в нинішній ситуації. Його творчість і далі надихає й знаходить відгук у серцях українців. Водночас невелика частина опитаних висловлює нейтральне або критичне ставлення до постаті Шевченка. Зацікавлення заходами, присвяченими митцеві, є помірним, однак інтерес до його спадщини зберігається. Найбільшу популярність мають саме його поетичні твори, у яких розкриваються основні мотиви творчості: прагнення до свободи, любов до Батьківщини та прагнення до соціальної справедливості.

2.2. Ідеї для сюжетів: тематика та концепція

Створення відеосюжетів про Тараса Шевченка в НУБіП України – це спосіб донести його творчість до студентів і ширшої аудиторії. Це допомагає не лише нагадати про його постать, а й зробити її ближчою та зрозумілішою для сучасного покоління. Хоч Шевченко давно став частиною української

культури, в медіапросторі його тема все ще потребує свіжого, більш креативного підходу, щоб залишатися актуальною.

Національний університет біоресурсів і природокористування України відомий своєю активною участю у збереженні культурної спадщини. Щороку тут проводять грандіозні заходи на честь Шевченка, які охоплюють:

1. Читання поезій українською та іншими мовами світу.
2. Флешмоби та виставки, присвячені життю та творчості Кобзаря.
3. Конкурс есе «Мій Шевченко», де студенти діляться особистими роздумами про його твори.

Зараз традиційних заходів уже замало, особливо коли мова йде про молодь. Щоб Кобзар став ближчим до сучасного покоління, ми вирішили подати його через відео – це один із найкращих способів достукатися до широкої аудиторії. Створена серія відеосюжетів, розроблена таким чином, щоб показати: Шевченко – це не лише сторінки підручника, його творчість і далі чіпляє, вона жива й дуже на часі.

Перший відеосюжет – це короткий документальний ролик, який розповідає про багаторічну традицію вшанування Тараса Шевченка в НУБіП України. У ньому можна побачити унікальні кадри з університетського музею, де зберігаються матеріали, пов'язані з поетом. Зокрема, показаностаровинну фотографію 1924 року, на якій видно портрет Шевченка, а також архівні видання університетської газети з публікаціями про нього, що зберігаються в бібліотеці.

Другий сюжет присвячений тому, як творчість Шевченка знаходить відгук серед молоді сьогодні. Тут і флешмоби, і читання віршів, і конкурси, і виставки. Усе це свідчить про щире зацікавлення університетської спільноти ідеями Кобзаря та бажання донести його думки до широкої аудиторії, зокрема – молодіжної. У відео також порушується тема важливості формування національної свідомості ще зі шкільного віку, через правильну подачу творчості Шевченка. Чому саме відеоформат? Бо він має потужну емоційну силу. Через екран можна передати живі реакції студентів на творчість поета,

показати атмосферу заходів, використати сучасну графіку – усе це робить сприйняття глибшим, а саму історію – ближчою. Відео дозволяє поєднати інтерв'ю, архівні матеріали й творчі ефекти, що утримують увагу й підсилюють враження.

Створення сучасного відеоконтенту про Т. Шевченка – це не просто розповідь про поета. Це спосіб оживити національну спадщину, зробити її актуальною й цікавою для молоді. НУБіП України показує, як традиції можуть уживатися з новітніми технологіями, і як пам'ять про Т. Шевченка стає живою частиною студентського життя. Відео не тільки інформує, а й надихає. Спонукає до власних пошуків творчості.

2.3. Етапи виробництва: зйомка, монтаж, просування

Перший етап виробництва відеосюжетів був ретельно спланований і реалізований з використанням професійної техніки та залученням досвідченого університетського оператора. Процес зйомки всіх необхідних матеріалів виявився досить тривалим, розтягнувшись на кілька місяців. Це було зумовлено тим, що кожен фрагмент вимагав індивідуального підходу і відзнявся в різний період часу, щоб максимально точно передати атмосферу та зміст сюжету.

Перша серія відзнята на різні гаджети. На початковому етапі збору матеріалів використовувалася камера телефону, що дало відео природності та невимушеності. Другий етап зйомки був проведений з використанням професійної відеокамери Кенон, що дозволило досягти високої якості зображення та професійної постановки кадру з чітко визначеним сюжетом. Також у першій серії присутні кадри, відзняті в університетській бібліотеці, де відображено процес пошуку статей про Тараса Шевченка в архівних випусках газети «За сільськогосподарські кадри». Ці кадри додали відео глибини та історичного контексту.

Друга серія була повністю відзнята на відеокамеру Кенон, що забезпечило високу якість зображення та єдиний стиль. Різноманіття кадрів та ракурсів, а також коментар проректора, додали відео динаміки та інформативності. Монтаж відеосюжетів здійснювався в програмі Adobe Premiere Pro 2021 протягом тижня. Такий тривалий процес був зумовлений необхідністю ретельного підбору матеріалів, вислуховування коментарів та монтажу закадрового тексту. Особлива увага приділялася синхронізації відеоряду та звуку, щоб забезпечити максимальну ясність та ефективність відео. Озвучення закадрового тексту було здійснено за допомогою мобільної петлички назва. Процес озвучення не зайняв багато часу, оскільки сценарії були написані завчасно. Основний акцент під час монтажу був зроблений на корекції звуку, видаленні зайвих шумів та накладанні відповідного тексту на відеоряд.

Для того, щоб отримати більше охоплення та залучити ширшу аудиторію, посилання на відеоролики буде розіслано через популярні соціальні мережі та месенджери, такі як вайбер, телеграм, інстаграм та фейсбук. Це дозволить поширити інформацію серед різноманітних груп користувачів, включаючи студентів, викладачів, випускників та всіх, хто цікавиться життям університету.

Ютуб є однією з найкращих платформ для популяризації ідей та думок. Університетський ютуб-канал «Свій НУБіП» вже має значну кількість підписників та регулярно публікує різноманітний контент, пов'язаний з життям НУБіП України. Канал користується хорошою популярністю серед студентів та викладачів, що робить його ідеальним майданчиком для розповсюдження відеосюжетів.

Вайбер та телеграм будуть використані для поширення посилання серед друзів, колег, рідних та мешканців гуртожитків та студентів. Ці месенджери дозволяють швидко та ефективно донести інформацію до широкого кола користувачів. Це дозволить якомога більше розповсюдити контент для ознайомлення студентів і не тільки з історичним та сучасним поглядом на Шевченка.

В інстаграм можна буде поширити посилання в ІнстаСторіз, серед друзів та на сторінках кафедр, факультетів, університету та гуртожитків. Інстаграм є популярною платформою серед молоді, тому його використання дозволить активізувати молоду аудиторію та відкрити НУБіП з нового боку. Поширення посилань на сторінках університету та його структурних підрозділів сприятиме залученню широкої аудиторії та підвищенню інтересу до відеосюжетів.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

У другому розділі було розглянуто зв'язок НУБіП України з Тарасом Шевченком, та як молодь сприймає його постать. Результати соціологічного опитування показали: студенти гуманітарно-педагогічного факультету переважно позитивно ставляться до Шевченка, вбачаючи в ньому символ боротьби та національної гідності. Вибір відеоформату для популяризації особи Кобзаря виявився цілком вдалим. Це сучасний, ефективний спосіб не просто передати інформацію, а залучити аудиторію до глибшого осмислення спадщини поета. Сюжети охоплюють як історичний аспект шевченківських традицій в університеті, так і сучасні способи залучення молоді – через події, творчість і активну участь у проєктах. Кожен етап – від зйомки до поширення – був продуманий і спрямований на те, щоб зробити Шевченка ближчим і зрозумілішим для молодого покоління. Завдяки відеоконтенту культурна спадщина набуває нового звучання, стає частиною живого, актуального діалогу зі студентами та суспільством загалом.

ВИСНОВКИ

У цьому дослідженні зосереджено увагу на постаті Тараса Григоровича Шевченка та її вплив на студентське середовище Національного університету біоресурсів і природокористування України. Основною метою було не просто дослідити рівень зацікавленості творчістю Кобзаря, а й розробити сучасні, дієві підходи до її популяризації – зокрема, через створення відеоконтенту.

Докладно проаналізовано, чому Шевченко досі є актуальним для української молоді. Його образ, життєвий шлях і творчість продовжують надихати – особливо у нинішні часи, коли національні ідеї, справедливість і духовність знову опиняються в центрі уваги. Помітно, що постать Шевченка живе не лише у підручниках, а й у серцях студентів, особливо тоді, коли її подають крізь призму сучасних форматів і мови.

Окрему увагу було приділено тому, як у самому університеті вшановують Кобзаря та зберігають його безцінну спадщину. Виявилось, що традиція має глибоке коріння: від перших років існування закладу, архівних згадок у старих газетах – до сучасних ініціатив на кшталт флешмобів до ювілейних дат поета, екологічних акцій («Шевченко єднає Україну») і поїздок до шевченківських меморіальних місць. Такі активності не просто зберігають пам'ять та показують глибоку повагу до національної культурної спадщини та прагнення донести її цінність – вони роблять її частиною живого студентського життя.

Також було розглянуто те, як ідеї Шевченка інтегруються в навчально-виховний процес закладів вищої освіти. Спираючись на роботи таких українських інтелектуалів, як Іван Дзюба, Сергій Єфремов, Микола Жулинський та Оксана Забужко, вдалося підтвердити: творчість поета має глибокий потенціал для формування національно свідомих, гідних, патріотично налаштованих особистостей. ІХ наукові розвідки підтвердили невичерпний потенціал Шевченкового слова у вихованні розвиненої, свідомої особистості майбутнього фахівця.

Другий розділ вже був присвячений практичному боку – розробці концепції та реалізації серії відеосюжетів, що розкривають шевченківську тему в контексті діяльності НУБіП України. Взятє за основу соціологічне опитування серед студентів гуманітарно-педагогічного факультету показало: для більшості студентства Шевченко не просто “’класик””, а символ боротьби, свободи й національного духу. Крім того було визначено цільову аудиторію відеосюжетів, що в комплексі і підтверджує, що творчість прорка і далі резнує з молоддю, якщо її правильно подати.

Відеосюжети поєднали історичні матеріали та сучасні події. Архівні фото, згадки в перших університетських газетах, кадри з музею та бібліотеки поєдналися з репортажами про флешмоби, читання поезії, інтерв’ю. Такий підхід дозволив створити живий, багатоплановий образ поета – близький, актуальний і зрозумілий.

У роботі детально описано етапи виробництва створених відеосюжетів, включаючи процес зйомки (з використанням різноманітної техніки для досягнення бажаного візуального ефекту), монтажу (з використанням професійного програмного забезпечення та особливою увагою до синхронізації відеоряду та звуку) та озвучення. Запропоновано стратегію просування створеного відеоконтенту через популярні соціальні мережі (Вайбер, Телеграм, Інстаграм, Фейсбук) та університетський YouTube-канал "Свій НУБіП" з метою максимального охоплення цільової аудиторії та підвищення інтересу до спадщини Кобзаря.

У підсумку, результати дипломного дослідження повністю підтвердили гіпотезу про те, що сучасні медіа – зокрема відеоформат – є ефективним способом популяризації спадщини Тараса Григоровича Шевченка на студентів Національного університету біоресурсів і природокристування України. Створені в рамках дипломної роботи відеосюжети стали не лише науково-практичною частиною проекту, а й внеском у національно-патріотичне виховання молоді. Вони демонструють, як традиція та інновація можуть працювати разом – і як Кобзар може звучати новим, сучасним голосом.

Подальші дослідження можуть поглибити цю тему – наприклад, порівняти ефективність різних форматів відеоконтенту або розробити нові підходи до інтеграції національної спадщини у цифрове середовище студентської молоді.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сучасний день народження Кобзаря: як українці вшановували пам'ять Тараса Шевченка // ukr-karadeniz.com. URL: <https://ukr-karadeniz.com/suchasniy-den-narodzhennya-kobzarya-yak-ukrains-vshanovuvali-pamyat-tarasa-shevchenka>
2. Шевченко: справжній та сучасний. 210-річниця від дня народження // Espresso.tv. URL: <https://espresso.tv/suspilstvo-shevchenko-spravzhniy-ta-suchasniy-210-richnitsya-vid-dnya-narodzhennya>
3. Шевченкове слово досі живе: як в Україні відзначили 206-ту річницю з дня народження Кобзаря // Радіо Свобода. URL: <https://www.radiosvoboda.org/amp/30478188.html>
4. НУБіП відзначив 209-ту річницю від дня народження Тараса Шевченка // НУБіП України. URL: <https://nubip.edu.ua/node/128023>
5. НУБіП відзначив 210-ту річницю від дня народження Тараса Шевченка // НУБіП України. URL: <https://nubip.edu.ua/node/143689>
6. У річницю кобзаря студенти побували на тарасовій горі в каневі. URL: <https://nubip.edu.ua/node/143218>
7. Дзюба І. М. Тарас Шевченко: життя і творчість. Київ : Либідь, 2000. 768 с
8. Єфремов С. О. Історія українського письменства / за ред. М. Зерова, Ф. Якубовського. Київ : Держ. вид-во України, 1924. 736 с.
9. Жулинський М. Г. Слово і доля : літературно-критичні статті та портрети. Київ : Дніпро, 1983. 319 с.
10. Забужко О. С. Шевченків міф України : спроба філософського аналізу. Київ : Кенже, 1997. 144 с.
11. За сільськогосподарські кадри. 1961. № 19 (11 березня). (Згадка про Тараса Шевченка).
12. Демченко Ол. Роль Тараса Шевченка в тогочасному суспільстві // Реконструктор. 1929. № 3 (1 серпня).